

DIREKTIIVID

NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/1910,

4. detsember 2018,

millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksusüsteemi teatavate normide ühtlustamise ja lihtsustamisega liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamisel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 1967. aastal, kui nõukogu võttis esimese nõukogu direktiiviga 67/227/EMÜ ⁽³⁾ ja teise nõukogu direktiiviga 67/228/EMÜ ⁽⁴⁾ vastu ühise käibemaksusüsteemi, võeti kohustus kehtestada lõplik käibemaksusüsteem, mis toimib Euroopa Ühenduses samamoodi, nagu see toimiks ühes liikmesriigis. Kui liikmesriikidevahelised maksupiirid 1992. aasta lõpus kaotati, ei olnud poliitilised ja tehnilised tingimused sellise süsteemi kasutuselevõtuks veel küpsed, seetõttu kehtestati ajutine käibemaksukord. Nõukogu direktiiviga 2006/112/EÜ ⁽⁵⁾ on ette nähtud selle ajutise käibemaksukorra asendamine lõpliku korraga.
- (2) Komisjon esitas kooskõlas oma 7. aprilli 2016 käibemaksu tegevuskavaga ettepaneku, milles määratakse kindlaks liikmesriikidevahelise piiriülese ettevõtjatevahelise kaubanduse lõpliku käibemaksusüsteemi elemendid, mis tuginevad piiriüleste kaubatarnete sihtliikmesriigis maksustamise põhimõttele.
- (3) Nõukogu kutsus oma 8. novembri 2016. aasta järeldustes komisjoni üles täiustama piiriüleste tehingute suhtes kohaldatavaid liidu käibemaksunorme seoses käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri olulisusega ühendusesiseste tarnete maksuvabastuse saamisel, nõudmiseni varu korraga, aheltehingutega ja veo tõendamisega ühendusesiseste tehingute maksuvabastuse eesmärgil.
- (4) Võttes arvesse nõukogu taotlust ja et ühendusesisese kaubanduse lõpliku käibemaksusüsteemi rakendamiseks kulub mitu aastat, on need erimeetmed, mille eesmärk on teatavat korda ettevõtjate huvides ühtlustada ja lihtsustada, asjakohased.
- (5) Mõiste „nõudmiseni varu“ viitab olukorrale, kus tarnija teab juba kauba veo ajal teise liikmesriiki kauba soetaja isikut, kellele kaubad tarnitakse hiljem pärast nende saabumist sihtliikmesriiki. See loob praegu eeldatava tarne (kaupade lähteliikmesriigis) ja eeldatava ühendusesise soetamise (kaupade sihtliikmesriigis), millele järgneb „riigisisene“ tarne sihtliikmesriigis ja mille puhul on nõutav tarnija käibemaksukohustuslasena registreerimine selles liikmesriigis. Selle vältimiseks tuleks niisuguseid tehinguid, kui need toimuvad kahe maksukohustuslase vahel, lugeda teatavate tingimuste korral üheks maksust vabastatud tarneks lähteliikmesriigis ja üheks ühendusesiseks soetuseks sihtliikmesriigis.

⁽¹⁾ 3. oktoobri 2018. aasta arvamus.

⁽²⁾ 14. märtsi 2018. aasta arvamus.

⁽³⁾ Nõukogu 11. aprilli 1967. aasta esimene direktiiv 67/227/EMÜ kumuleeruvaid käibemakse käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 71, 14.4.1967, lk 1301).

⁽⁴⁾ Nõukogu 11. aprilli 1967. aasta teine direktiiv 67/228/EMÜ käibemakse käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühise käibemaksusüsteemi struktuur ja kohaldamiskord (EÜT 71, 14.4.1967, lk 1303).

⁽⁵⁾ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

- (6) Aheltehingud viitavad järjestikustele kaubatarnetele, mis tehakse üheainsa ühendusesisese kaubaveona. Ühendusesisene kaupade liikumine tuleks seostada ainult ühe tarnega ja ainult selle tarne korral tuleks kohaldada ühendusesiseste kaubatarnete suhtes sätestatud käibemaksuvabastust. Muud tarded ahelas tuleks maksustada ja nende puhul võib olla nõutav tarnija registreerimine käibemaksukohustuslasena tarneliikmesriigis. Selleks et vältida liikmesriikides erinevate lähenemisviiside rakendamist, millega võib kaasnedä topeltnmaksustamine või maksustamata jätmine, ja selleks, et suurendada ettevõtjate jaoks õiguskindlust, tuleks kehtestada üldine reegel, et juhul kui teatavad tingimused on täidetud, tuleks kaupade vedu seostada tehingute ahelas üheainsa tarnega.
- (7) Mis puudutab käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrist ühendusesise kaubatarne maksuvabastusega, siis tehakse ettepanek, et muu kui kaubaveo alguse liikmesriigi poolt kaupu soetavale isikule väljastatud käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrist lisamine käibemaksualase teabe vahetamise süsteemi (VIES) peaks lisaks kaupade liikmesriigist välja toimetamise tingimusele muutuma maksuvabastuse kohaldamise sisuliseks eeltingimuseks, mitte jääma vormiliseks nõudeks. VIES-loetelu on oluline ka selleks, et teavitada sihtliikmesriiki kaupade olemasolust tema territooriumil ja on seetõttu tähtis element pettusevastaseks võitluseks liidus. Seetõttu peaksid liikmesriigid tagama, et kui tarnija ei täida VIES-loetellu kandmisest tulenevaid kohustusi, siis maksuvabastust ei kohaldata, välja arvatud juhul, kui tarnija tegutseb heas usus, see tähendab, kui ta saab pädevatele maksuhalduritele nõuetekohaselt põhjendada kõik puudused oma koondaruandes, milleks ta võib muu hulgas esitada temalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 264 kohaselt nõutava õige teabe.
- (8) Kuna käesoleva direktiivi eesmärgi, milleks on käibemaksukorra parem toimimine piiriülese ettevõtjatevahelise kaubanduse korral, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (9) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (10) Direktiivi 2006/112/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 17a

1. Maksukohustuslase poolt tema ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade teise liikmesriiki üleviimist nõudmiseni varu korra alusel ei käsitata kaubatarnena tasu eest.
2. Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse nõudmiseni varu kord kehtivaks, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) kaubad lähetab või veab teise liikmesriiki maksukohustuslane või tema nimel tegutsev kolmas isik eesmärgiga tarnida kaubad seal hiljem ja pärast saabumist teisele maksukohustuslasele, kellel on õigus nende kaupade omandiõigusele vastavalt mõlema maksukohustuslase vahel kehtivale kokkuleppele;
 - b) kaupu lähetava või vedava maksukohustuslase asukoht või püsiv tegevuskoht ei ole liikmesriigis, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse;

⁽¹⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- c) maksukohustuslane, kellele tarnitavad kaubad on mõeldud, on registreeritud käibemaksukohustuslasena liikmesriigis, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse ning tema isik ja talle selles riigis väljastatud käibemaksukohustuslasena registreerimise number on punktis b osutatud maksukohustuslasele lähetamise või veo alguse ajal teada;
- d) kaupu lähetav või vedav maksukohustuslane kannab kaupade lähetamise või veo artikli 243 lõikes 3 sätestatud registrisse ning lisab artikli 262 lõikes 2 sätestatud koondaruandele kaupu soetava maksukohustuslase isikuandmed ja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri, mis talle on väljastatud selles liikmesriigis, kuhu kaubad lähetatakse või veetakse.

3. Kui lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud, kohaldatakse järgmisi norme kaupade käsutusõiguse ülemineku ajal lõike 2 punktis c osutatud maksukohustuslasele kui omanikule, tingimusel et üleminek leiab aset lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul:

- a) artikli 138 lõike 1 kohase kaubarne tegijana käsitatakse maksukohustuslast, kes lähetas või vedas kaubad ise või kelle nimel tegi seda kolmas isik liikmesriigis, kust kaubad lähetati või veeti;
- b) ühendusesisese kaupade soetuse tegijana käsitatakse maksukohustuslast, kellele need kaubad tarnitakse liikmesriigis, kuhu kaubad lähetati või veeti.

4. Kui 12 kuu jooksul pärast kaupade saabumist liikmesriiki, kuhu kaubad lähetati või veeti, ei ole kaubad tarnitud maksukohustuslasele, kellele kaubad on mõeldud, nagu on osutatud lõike 2 punktis c ja lõikes 6, ning ühtegi lõikes 7 kirjeldatud asjaolu ei ole esinenud, loetakse üleviimine artikli 17 tähenduses toimunuks 12-kuulise tähtaja möödumisele järgneval päeval.

5. Üleviimist ei loeta artikli 17 tähenduses toimunuks, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kaupade käsutusõigus ei ole üle läinud ja need kaubad on saadetud tagasi liikmesriiki, kust kaubad lähetati või veeti, lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul ning
- b) kaubad lähetanud või vedanud maksukohustuslane kannab nende tagasisaatmise artikli 243 lõikes 3 sätestatud registrisse.

6. Kui lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul asendatakse lõike 2 punktis c osutatud maksukohustuslane teise maksukohustuslasega, ei loeta üleviimist artikli 17 tähenduses toimunuks asendamise ajal, tingimusel et:

- a) kõik muud lõikes 2 osutatud kohaldatavad tingimused on täidetud ning
- b) lõike 2 punktis b osutatud maksukohustuslane on kandnud asendamise artikli 243 lõikes 3 sätestatud registrisse.

7. Kui lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul ei ole mõni lõigetes 2 ja 6 kindlaksmääratud tingimus enam täidetud, loetakse kaupade üleviimine artikli 17 tähenduses toimunuks ajal, kui see tingimus ei olnud enam täidetud.

Kui kaubad tarnitakse muule kui lõike 2 punktis c või lõikes 6 osutatud maksukohustuslasele, loetakse lõigetes 2 ja 6 kindlaksmääratud tingimused mittetäidetuks vahetult enne kõnealust tarnet.

Kui kaubad lähetatakse või veetakse muusse riiki kui liikmesriiki, kust kaubad algselt teele saadeti, loetakse lõigetes 2 ja 6 kindlaksmääratud tingimused mittetäidetuks vahetult enne kaupade teise riiki lähetamise või veo algust.

Kaupade hävimise, kaotuse või varguse korral loetakse lõigetes 2 ja 6 kindlaksmääratud tingimused mittetäidetuks alates päevast, kui kaubad tegelikult kõrvaldati või hävisid või kui sellist päeva on võimatu kindlaks määrata, siis päevast, mil avastati nende hävimine või kaotus.“

2) V jaotise 1. peatüki 2. jakku lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 36a

1. Kui samu kaupu tarnitakse järjest ning neid kaupu lähetatakse või veetakse ühest liikmesriigist teise liikmesriiki otse tarneahela esimeselt tarnijalt viimase kliendini, siis seostatakse lähetamine või vedu üksnes vahendajale tehtud tarnega.

2. Erandina lõikest 1 seostatakse lähetamine või vedu üksnes vahendaja tehtud tarnega, kui vahendaja on teatanud oma tarnijale käibemaksudokumentatsioonina registreerimise numbrit, mis talle on väljastatud selles liikmesriigis, kust kaubad lähetatakse või veetakse.
 3. Käesoleva artikli kohaldamisel on „vahendaja“ ahelas osalev muu kui ahela esimene tarnija, kes lähetab või veab kaubad ise või kelle nimel teeb seda kolmas isik.
 4. Käesolevat artiklit ei kohaldata artikliga 14a hõlmatud olukordades.“
- 3) Artiklit 138 muudetakse järgmiselt:
- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid vabastavad käibemaksust kaubatarned, mille müüja, soetaja või nende nimel tegutsev isik lähetab või veab väljaspool enda territooriumi, kuid ühenduses asuvasse sihtkohta, kui järgmised tingimused on täidetud:

 - a) kaubad tarnitakse muule maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kes sellena tegutseb, muus liikmesriigis kui kaupade lähetamise või veo alguse liikmesriik;
 - b) maksukohustuslane või mittemaksukohustuslasest juriidiline isik, kellele kaubad tarnitakse, on käibemaksudokumentatsioonina registreeritud muus liikmesriigis kui kaupade lähetamise või veo alguse liikmesriik ja on tarnijale esitanud oma käibemaksudokumentatsioonina registreerimise numbrit.“;
 - b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Lõikes 1 ette nähtud maksuvabastust ei kohaldata juhul, kui tarnija ei ole täitnud artiklites 262 ja 263 ette nähtud kohustust esitada koondaruanne või tema poolt esitatud koondaruanne ei sisalda artiklis 264 nõutavat õiget teavet selle tarne kohta, välja arvatud juhul, kui tarnija saab nõuetekohaselt põhjendada oma puudused pädevaid asutusi rahuldaval viisil.“
- 4) Artiklisse 243 lisatakse järgmine lõige:
- „3. Iga maksukohustuslane, kes annab kaubad üle artiklis 17a osutatud nõudmiseni varu korra kohaselt, peab registrit, mis võimaldab maksuhalduritel kontrollida kõnealuse artikli korrektset kohaldamist.
- Iga maksukohustuslane, kellele kaubad tarnitakse artiklis 17a osutatud nõudmiseni varu korra kohaselt, peab registrit nende kaupade kohta.“
- 5) Artikkel 262 asendatakse järgmisega:
- „Artikkel 262
1. Iga käibemaksudokumentatsioonina registreeritud maksukohustuslane esitab koondaruandes järgmised andmed:
 - a) käibemaksudokumentatsioonina registreeritud soetajad, kellele ta on tarninud kaubad vastavalt artikli 138 lõikes 1 ja lõike 2 punktis c kindlaks määratud tingimustele;
 - b) käibemaksudokumentatsioonina registreeritud isikud, kellele ta on tarninud kaubad, mis olid talle endale tarnitud artiklis 42 nimetatud ühendusesisese soetusena;
 - c) maksukohustuslased ja käibemaksudokumentatsioonina registreeritud juriidilistest isikutest mittemaksukohustuslased, kellele ta on osutanud teenuseid, mis ei ole käibemaksust vabastatud liikmesriigis, kus tehing on maksustatav, ja millelt teenuse saaja peab artikli 196 kohaselt maksu tasuma.
 2. Lisaks lõikes 1 osutatud teabele esitab iga maksukohustuslane teabe selle maksukohustuslase käibemaksudokumentatsioonina registreerimise numbrit kohta, kellele on mõeldud kaubad, mis lähetatakse või veetakse nõudmiseni varu korra alusel artiklis 17a sätestatud tingimuste kohaselt, ja mis tahes muudatuse kohta esitatud teabes.“
- 6) Artiklid 403 ja 404 jäetakse välja.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 31. detsembriks 2019. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. jaanuarist 2020.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 4. detsember 2018

Nõukogu nimel
eesistuja
H. LÖGER
